

Ganéša, bůh se sloní hlavou

Chceme-li porozumět výtvarnému umění Indie, pomůže nám, když poznáme, co indické umění zobrazuje a jak se na něj dívají ti, pro které je určeno.

Hinduistické umění ponejvíce zobrazuje příběhy z mytologie a slouží náboženskému účelu. Do tohoto světa dnes společně nahlédneme prostřednictvím jednoho z nejoblíbenějších hinduistických bohů, Ganéši.

Hinduisté věří, že přívětivý bůh Ganéša odstraňuje překážky, přináší lidem do života štěstí, bohatství a blahobyť. Pomáhá zvláště studentům a řidičům. Jeho zobrazení nesmí chybět v žádné domácnosti, kanceláři nebo autě.

První krok: Prohlédněte si expozici umění Indie a jihovýchodní Asie, vyslechněte si výklad lektorky a zodpovězte následující otázky. Pokud Vás napadnou i nějaké další, neváhejte se zeptat.

1) V Indii vznikla tři velká světová náboženství. Vyjmenujte je.

.....
.....

2) Kde se nacházela vystavená díla předtím, než se dostala do muzejní vitríny?
K jakému účelu původně sloužila?

.....
.....

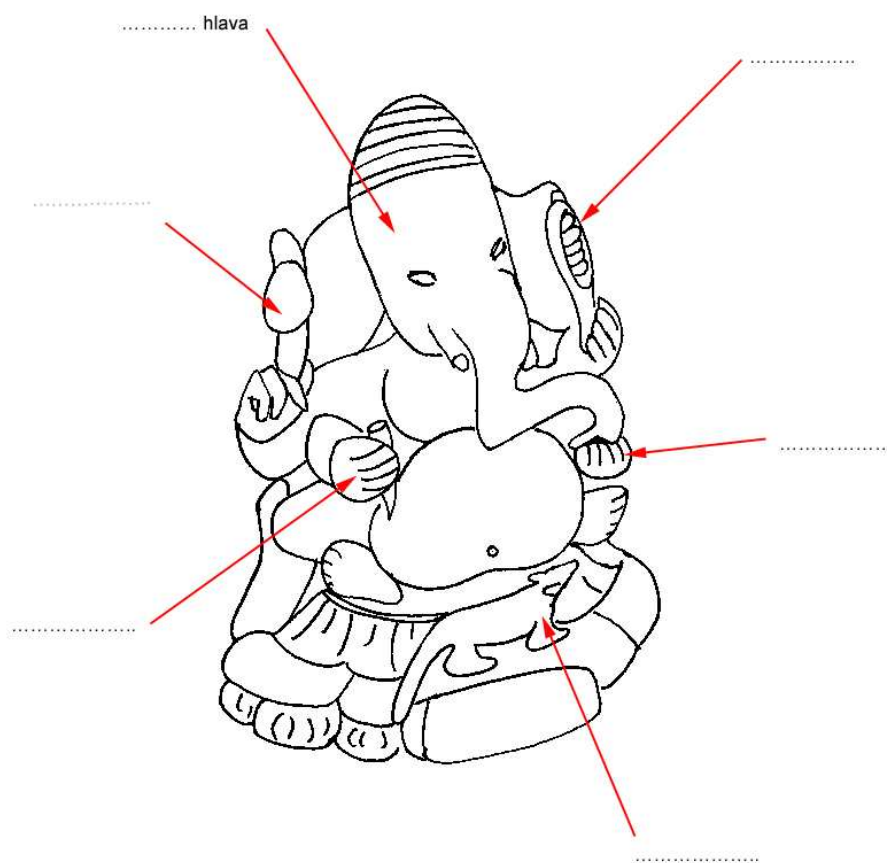
3) Jakým způsobem jsou při výtvarném znázornění bozi a jiné nadpřirozené bytosti odlišeny od obyčejných smrtelníků?

.....
.....

4) Vyjmenujte několik postav z hinduistického bájesloví, s nimiž jste se dnes při výkladu seznámili. Jaká jsou jejich doprovodná zvířata?

.....
.....

Druhý krok: Prohlédněte si důkladně sochu Ganéši. Tato 12 cm vysoká socha z tmavého kamene zapuštěná v dřevěném podstavci pochází z jižní Indie z 18. století. Na schematickém obrázku popište atributy, podle kterých boha Ganéšu poznáte. Znáte jejich význam?

Třetí krok: Výtvarná etuda

Jako předlohu jsme pro Vás vybrali malbu Ganéši se dvěma služebnicemi, která pochází z 19. století ze západobindického státu Rádžasthán. Toto dílo je pro vysokou citlivost na světlo uloženo v depozitáři. Na trůnu sedí čtyřruký bůh Ganéša s růžovou pletí a oranžovou sloní hlavou. Předlohu vykolorujte pastelkami nebo vodovkami.

Čtvrtý krok: Až budete potřebovat nějakou pomoc, můžete o ni podobně jako hinduisté požádat Ganéšu prostřednictvím obrázku, který jste právě vytvořili. Přinesete-li mu nějakou sladkost nebo květiny, laskavý a starostlivý Ganéša Vaši prosbu určitě vyslyší.

Správné odpovědi:

1) hinduismus, džinismus, buddhismus 2) původní umístění - např. součást architektury nebo oltáře, původní účel - rituální předmět, členění posvátného prostoru apod. 3) množství hlav, více párů rukou 4) Bozi: Šiva (jeho doprovodné zvíře je býk), Párvatí (lev), Višnu (orel), Lakšmí (sova), Ganéša (krysa), z Višnuových avatárů (vtělení) např. Ráma nebo Kršna atd.

Copyright Lektorské oddělení SOU NG: Mgr. Simona Jandová, PhDr. Gabriela Šimková

Lektorské oddělení se těší na setkání s vámi při některém pořadu.

Programovou nabídku sledujte v pražských kulturních přehledech a na www.ngprague.cz